

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia ..... 2020 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie
Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2021 - 2023**

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się:

- 1) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 - 2023, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) Ramowy plan finansowania zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ramowe plany finansowania zadań na lata 2022 i 2023 zostaną uchwalone w drodze odrębnych uchwał Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego zmieniających niniejszą uchwałę, po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Projektodawca - Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
Przedstawiający w imieniu projektodawcy - Naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych

Załącznik nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
z dnia .....

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
na lata 2021 - 2023**

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 - 2023, zwany dalej „Programem”, określa cele i zadania gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 poz. 2050), zwanej dalej „ustawą”. Ustawa nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz finansowania zadań związanych z jego realizacją.

Program, opierający się na Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, jest wyrazem dążenia samorządu lokalnego do stwarzania warunków sprzyjających poprawie zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, właściwemu wychowaniu młodego pokolenia oraz zachowaniu ładu i porządku publicznego.

Opracowanie programu zostało poprzedzone diagnozą lokalnych zagrożeń związanych z używaniem narkotyków wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.

CZEŚĆ I

INFORMACJA DOTYCZĄCA STANU PROBLEMÓW UŻYWANIA NARKOTYKÓW W GMINIE OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

Na zlecenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w okresie marzec – maj 2020 roku Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadziło ankietę badającą zjawisko zażywania narkotyków i nikotyny wśród młodzieży publicznych szkół podstawowych (w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1, Publicznej Szkole Podstawowej nr 3, Publicznej Szkole Podstawowej nr 4, Publicznej Szkole Podstawowej nr 7, Publicznej Szkole Podstawowej nr 9, Publicznej Szkole Podstawowej nr 10, Publicznej Szkole Podstawowej nr 14 oraz w Zespole Szkół i Placówek Publicznych nr 3, a także w Liceum Ogólnokształcącym nr I, Liceum Ogólnokształcącym nr II, Liceum Ogólnokształcącym nr III oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego) oraz dorosłych słuchaczy CKU. Na tej podstawie opracowało Diagnozę w zakresie uzależnień (narkotyki, nikotyna) na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego.

Badania ankietowe przeprowadzono w dwóch grupach respondentów:

1) **dorosłych mieszkańców gminy** - na grupie reprezentatywnej 104 słuchaczy Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, tym samym diagnozując zagrożenie uzależnieniami od narkotyków i nikotyny wśród dorosłych osób uczących się,

2) **uczniów publicznych szkół** – po dwie ankiety badające zjawisko zażywania nikotyny i narkotyków wśród młodzieży (każda poświęcona była jednemu zagadnieniu), a tym samym dokonano diagnozy zagrożenia uzależnieniami od narkotyków i nikotyny wśród uczniów 8 klas szkół podstawowych oraz 2 klas liceów. Badaniem objęto grupę 349 osób obydwu płci uczących się w ww. szkołach. Nie wszystkie wypełnione ankiety były wiarygodne, dlatego aby nie zaburzyć opisu badanych zjawisk, odrzucono je. Analizie poddano zatem 334 ankiet dotyczące uzależnienia od nikotyny oraz 310 ankiet dotyczących zagrożenia uzależnieniem od narkotyków (24 uczniów spośród badanych nie wypełniło ankietę dotyczącą uzależnienia od narkotyków). Ponadto należy odnotować, że w obrębie analizowanych ankiet zdarzały się pytania, na które nie udzielono odpowiedzi.

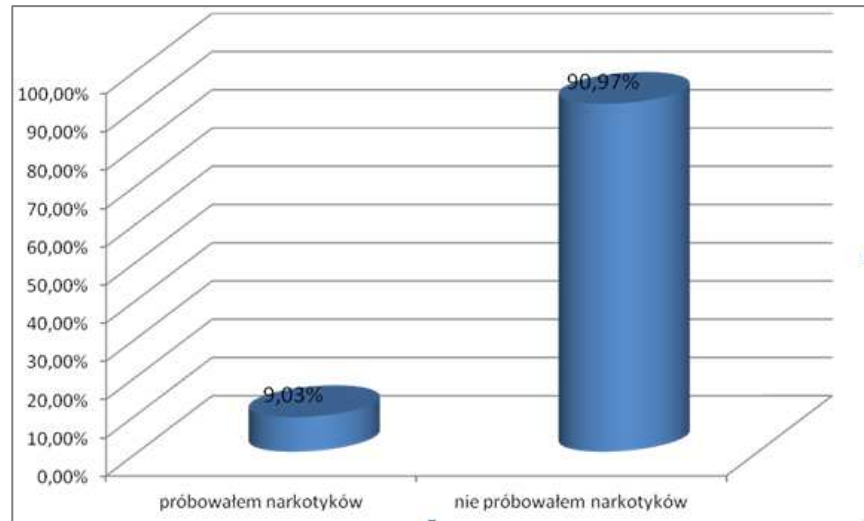
Początkowo badanie prowadzone było w formie ankiet papierowych na terenie szkół i w obecności ankietera (zebrano 147 ankiet od uczniów i 8 ankiet od dorosłych słuchaczy w wersji papierowej). Jednak z powodu nieoczekiwanego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty ankietę dokończono w formie online. Wykorzystując narzędzia elektroniczne, przebadano 202 uczniów szkół podstawowych oraz 96 osób dorosłych.

Badaniu poddano zatem mniejszą liczbę osób niż planowano (500 uczniów i 150 słuchaczy, tj. 650 osób) ze względu na fakt, że nie każdy, do kogo było ono kierowane, zdecydował się na wypełnienie ankiet w formie elektronicznej. Niemniej objęta badaniem grupa jest reprezentatywna, co stanowi o wiarygodności badania i pozwala na wysuwanie wniosków.

Zjawisko używania narkotyków przez badanych uczniów

Bardzo trudna jest ocena rzeczywistego zasięgu zjawiska używania narkotyków przez młodzież. Jak wynika z badań młodzi ludzie – uczniowie szkół w gminie – rzadko przyznają się do doświadczeń z narkotykami. 28 respondentów spośród 310, których ankiety rozpatrywano, tj. 9,03%, w tym 18 dziewcząt deklaruje, że próbowało narkotyków, zaś 282 osoby na pytanie o próbowanie narkotyków odpowiedziało przecząco.

Wykres 1: Kontakt z narkotykami badanych uczniów

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

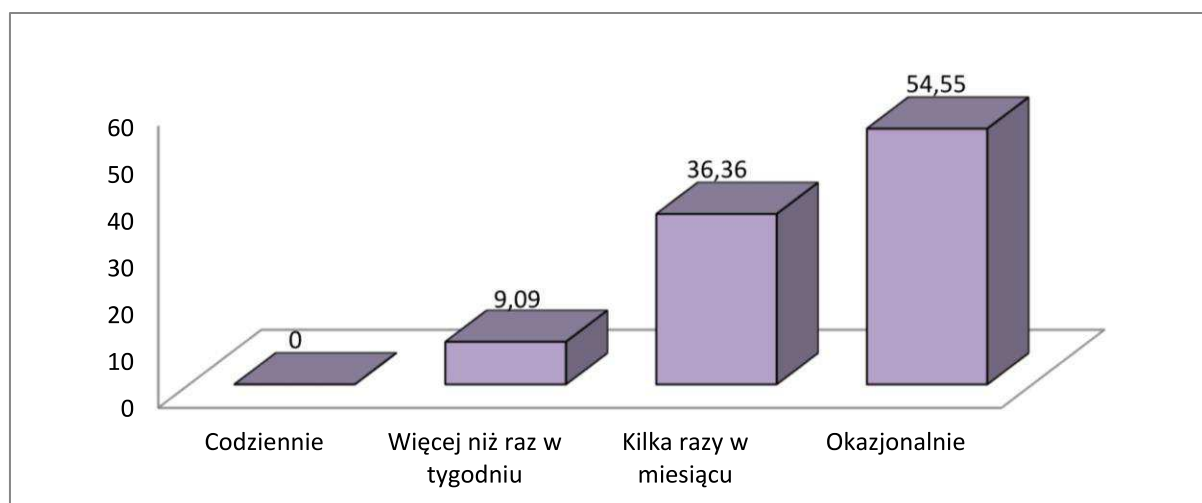
Do zażywania narkotyków przyznaje się 11 osób, co stanowi 3,55%, zaś 299 twierdzi, że nie zażywa narkotyków. Zachodzi jednak przypuszczenie, że nie wszyscy, którzy mieli kontakt z narkotykami, przyznają się do tego, ponieważ posiadanie znajomych, którzy zażywają narkotyki deklaruje aż 108 osób (34,84%). Z pewnością jeśli nie wszyscy, to większość z nich (znajomych) to również uczniowie.

Wykres 2: Zażywanie narkotyków przez badanych uczniów

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Wykres 3: Częstotliwość sięgania po narkotyki przez uczniów (dane w procentach wyliczonych wobec uczniów deklarujących kontakt z narkotykami)

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

6 osób, tj. 54,55% spośród deklarujących zażywanie narkotyków przyznaje, że sięga po narkotyki okazjonalnie, 4 - tj. 36,36% - kilka razy w miesiącu, więcej niż raz w tygodniu – 1, tj. 9,09%. Żaden z respondentów nie deklarował codziennego zażywania narkotyków.

Tabela nr 1. Częstotliwość sięgania po narkotyki (dane w procentach)

Rok	Codziennie/ ostatnie 30 dni	Kilka razy w tygodniu/ ostatnie m-cy	Kilka raz w m-cu/ ostatnie 12 m-cy	Kilka razy w roku/ ponad rok temu
2014*	15,59	9,13	14,83	60,46
2017**	4,55	13,64	30,30	51,51
2020***	0,00	9,09	36,36	54,55

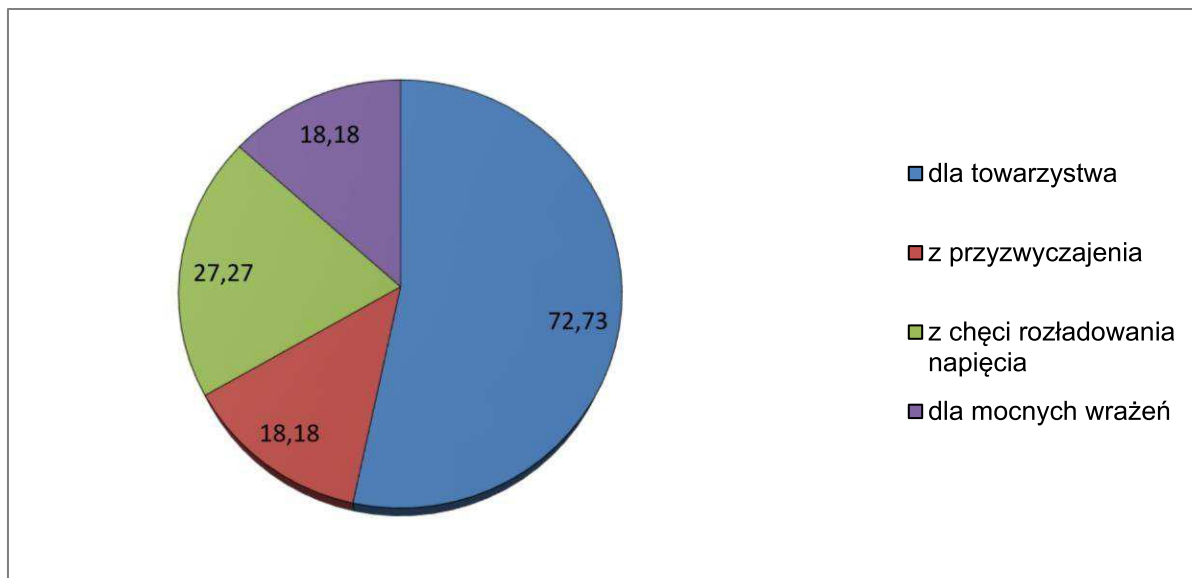
Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

* Próba badawcza - 3000 uczniów **Próba badawcza - 913 uczniów *** Próba badawcza - 310 uczniów

Najczęściej młodzi ludzie sięgają po narkotyki dla towarzystwa – przyznało tak 8 osób, co stanowi 72,73% deklarujących zażywanie narkotyków. Inne powody to: chęć rozładowania napięcia – 3 osoby, chęć uzyskania mocnych wrażeń – 2 osoby oraz z przyzwyczajenia – 2 osoby. Zatem tylko jednostki mogą postrzegać ten problem jako uzależnienie (w tym pytaniu ankietowani niekiedy zaznaczali więcej niż jedną odpowiedź).

Tylko 2 osoby uważają, że narkotyki nie pomagają w rozwiązywaniu problemów, choć nikt z respondentów nie jest przeciwnego zdania. 5 osób uzależnia to od konkretnej sytuacji, 4 osoby nie potrafiły wskazać żadnego powodu.

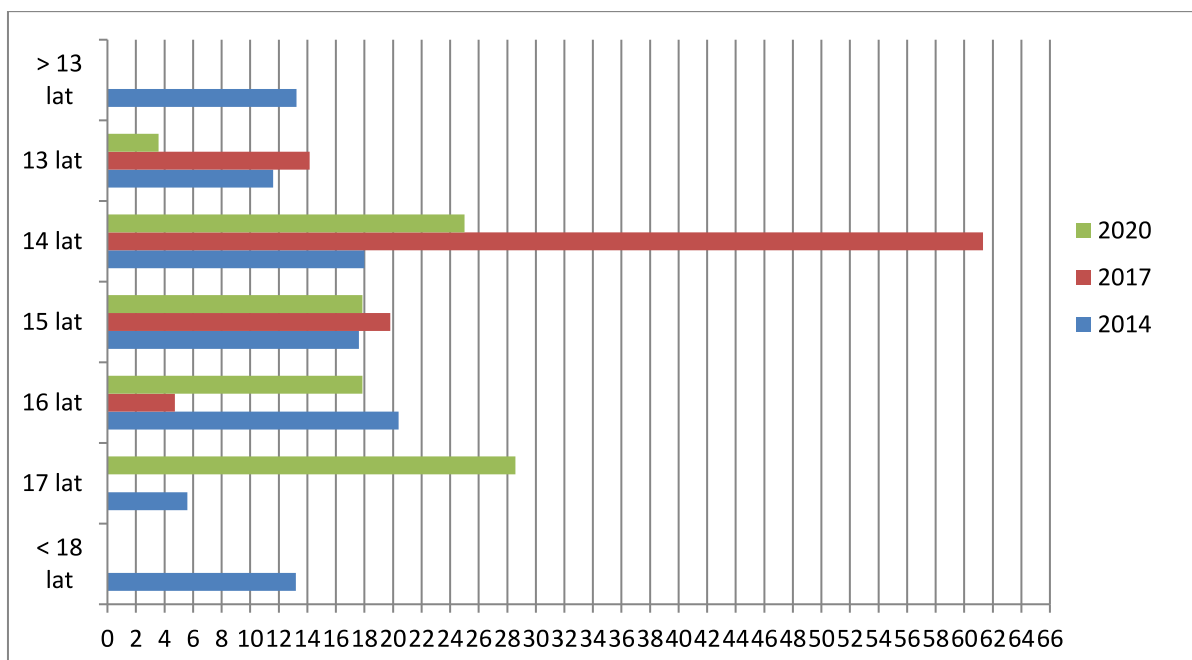
Wykres 4: Powody sięgania po narkotyki (dane w procentach)

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Wiek inicjacji narkotykowej to najczęściej 14 bądź 17 lat, kilka osób wskazało na 15. i 16. rok życia, jedna osoba także na 13.

Wykres 5: Wskazania na wiek inicjacji narkotykowej u badanej młodzieży (dane w procentach)

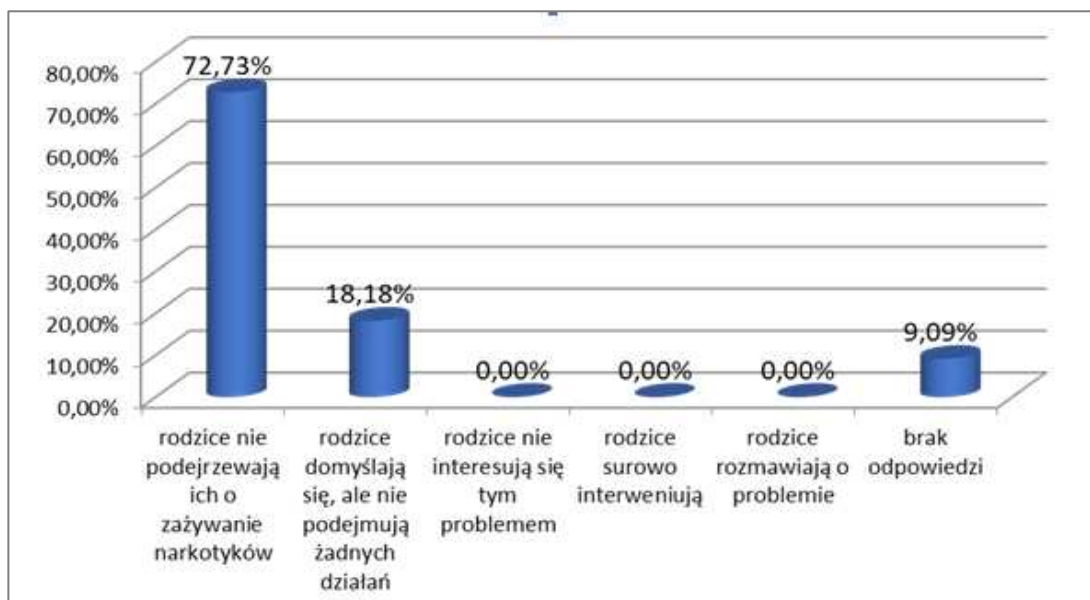

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Większość ankietowanych przyznała, że po raz pierwszy zażywała narkotyki na imprezie/ognisku w towarzystwie kolegów i koleżanek. Tylko 2 osoby uważają, że narkotyki nie pomagają w rozwiązywaniu problemów, choć nikt z respondentów nie był przeciwnego zdania. 5 osób uzależnia to od konkretnej sytuacji, 4 osoby nie potrafiły wskazać żadnego powodu. Zdaniem respondentów, zażywanie narkotyków spowodowało utratę cennych rzeczy (3 osoby), problemy z rodzicami (1 osoba) i kłótnie (1 osoba).

Zdecydowana większość, bo 8 osób, tj. 72,73% deklarujących zażywanie narkotyków twierdzi, że rodzice nie podejrzewają ich o zażywanie narkotyków, 2 respondentów, czyli 18,18% sądzi, że rodzice się domyślają, ale też nie podejmują żadnych działań. 1 osoba (9,09%) nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 6: Postawy rodziców badanych uczniów

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Tylko 23 osoby (7,42%) twierdzi, że narkotyki bardzo trudno zdobyć. 48 osób (15,48%) uważa, że jest to dosyć trudne. Większość (tj. 107 osób – 34,52%) uważa, że jest to trudne, ale *jak się poprosi odpowiednie osoby, to można kupić*, natomiast większych problemów nie widzi z ich zdobyciem 81 osób (26,13%), zaś dla 27 (8,71%) jest to bardzo łatwe. 24 ankietowanych (7,74%) nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

12 osób spośród 122, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie, czyli 9,84%, twierdzi, że na terenie ich szkoły można kupić narkotyki. Aż 7 osób, tj. 63,64% zażywających narkotyki przyznaje, że było w szkole pod wpływem środków odurzających. 101 osób spośród 298, które udzieliły odpowiedzi, tj. 33,89%, twierdzi, że miało sytuację, kiedy odmówiło zażycia narkotyków, co wskazuje na dużą dostępność narkotyków.

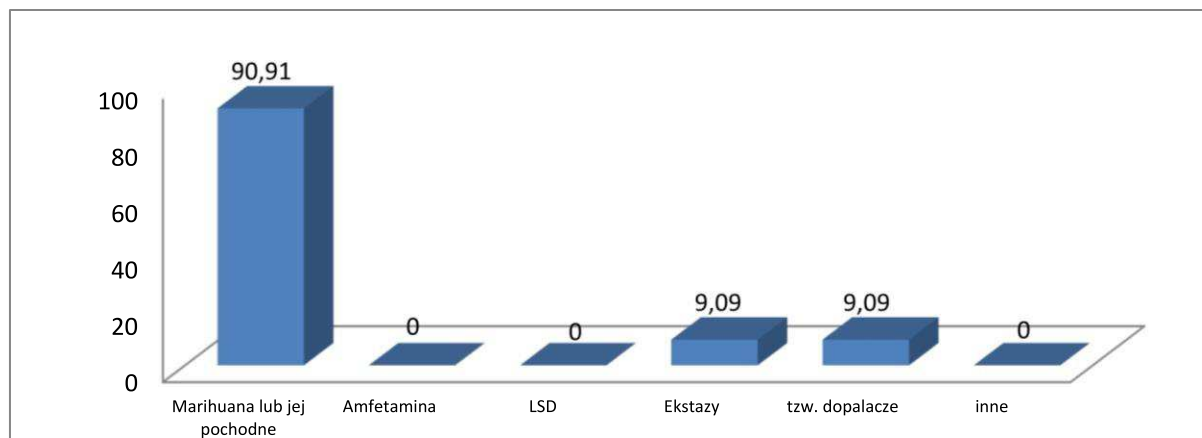
Tabela nr 2. Wskazania na kontakt z narkotykami na terenie szkoły przez badanych uczniów

ROK	RAZEM	
	TAK	NIE
2014*	27,29%	72,71%
2017**	27,60%	72,39%
2020***	9,84%	90,16%

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

* Próba badawcza - 3000 uczniów **Próba badawcza - 913 uczniów *** Próba badawcza - 310 uczniów

Wykres 7: Najczęściej używane narkotyki (dane w procentach wyliczonych dla uczniów deklarujących kontakt z narkotykami)

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Najpopularniejszym narkotykiem jest marihuana lub jej pochodne – 10 osób deklaruje ich zażywanie, co stanowi aż 90,91% badanych. Jedna osoba przyznała się do zażywania innych narkotyków, tj. ekstazy oraz tzw. dopalaczy.

Tabela nr 3. Rodzaj używanych narkotyków przez badanych uczniów

Rok	Uczniowie szkół razem				
	Marihuana lub jej pochodne	Amfetamina	Ekstazy	LSD	Tzw. dopalacze
2014	6,7%	0,9%	0,9%	0,3%	0,7%
2017	66,7%	10,6%	6,06%	0	19,7%
2020	90,91%	0	9,09%	0	9,09%

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

* Próba badawcza - 3000 uczniów **Próba badawcza - 913 uczniów *** Próba badawcza - 310 uczniów

Jeśli chodzi o rodzaj zażywanych narkotyków najczęściej ankietowanych, podobnie jak w latach ubiegłych, przyznaje się do kontaktów z marihuaną. Z danych wynika, że inne rodzaje narkotyków, w stosunku do lat poprzednich, cieszą się znacznie mniejszą popularnością.

Wydaje się, że przekazywanie wiedzy na temat narkotyków jest dość szeroko zakrojone, niemniej aż 173 osoby spośród 304, które udzieliły odpowiedzi, tj. 56,91% twierdzą, że mają niewielką wiedzę na temat narkotyków, a aż 35 osób, czyli 11,51% spośród odpowiadających w ogóle nic na temat narkotyków nie wie, tylko 96 osób na 304, tj. 31,58% twierdzi, że wie wiele na temat narkotyków. Najwięcej informacji badana młodzież czerpie z mediów – 194 osoby (62,58%) oraz od nauczycieli/pedagogów – 95 (30,65%) i znajomych – 89 osób (27,71%). 14 osób (4,52%) informacje o narkotykach czerpie z literatury fachowej.

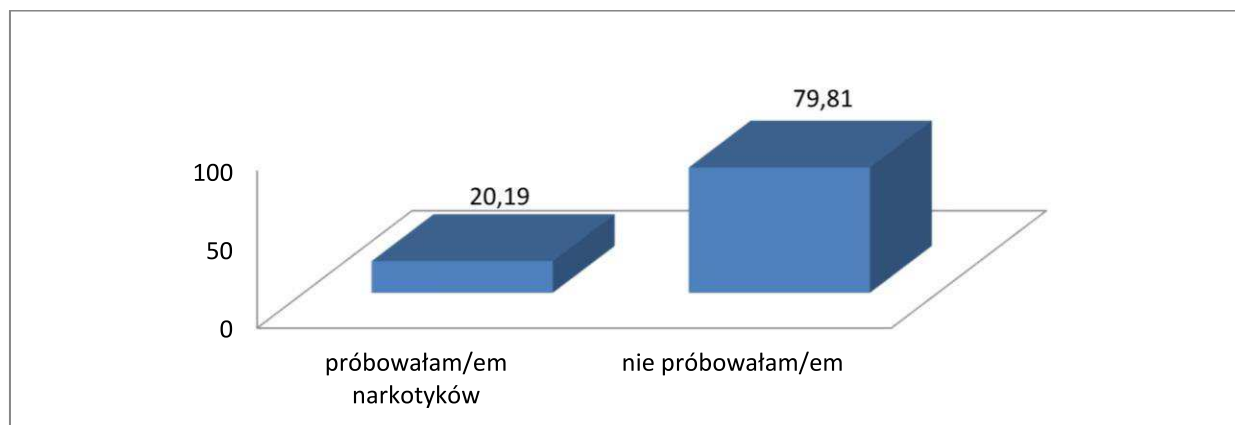
Na pytanie o występujące objawy zażywania narkotyków respondenci wskazywali na psychiczne i somatyczne skutki zażywania środków odurzających.

Zjawisko narkotyków wśród osób dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim

21 osób na 104, czyli 20,19% przebadanych przyznało, że próbowało narkotyków, najczęściej była to marihuana. 4 osoby (niecałe 4%) potwierdziły, że nadal zażywają narkotyki.

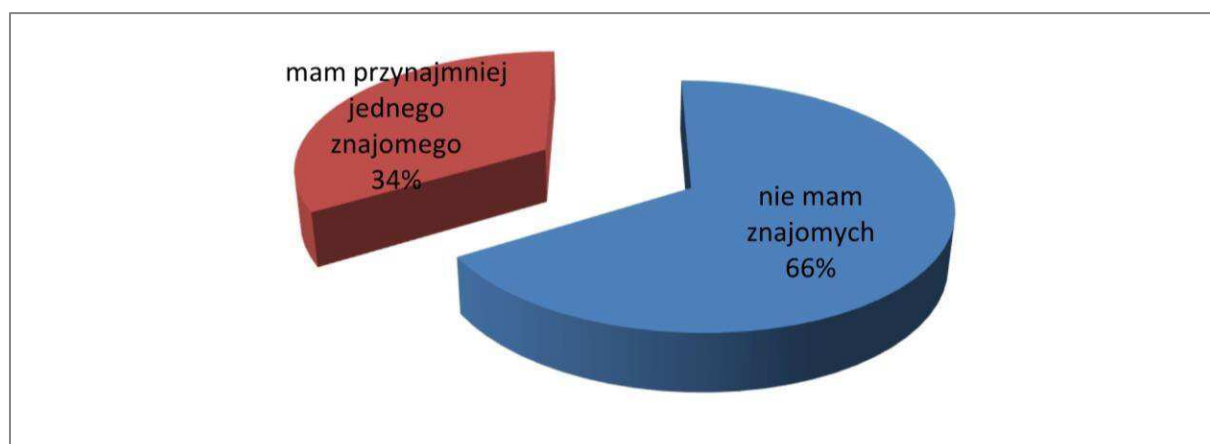
Wykres 8: Zażywanie narkotyków wśród badanych dorosłych (dane w procentach)

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Większość ankietowanych – 69 (66,35%) – nie ma znajomych, którzy zażywaliby narkotyki, a 35 osób (33,65%) ma przynajmniej jednego takiego znajomego. 57 badanych (54,81%) twierdzi, że narkotyki nie pomagają w kryzysowych sytuacjach, 31 (29,81%) nie wie tego, 5 osób (4,81%) sądzi, że pomagają, a 8 (7,69%) uzależnia to od sytuacji. 3 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie (2,88%).

Wykres 9: Znajomość osób zażywających narkotyki w środowisku badanych (dane w procentach)

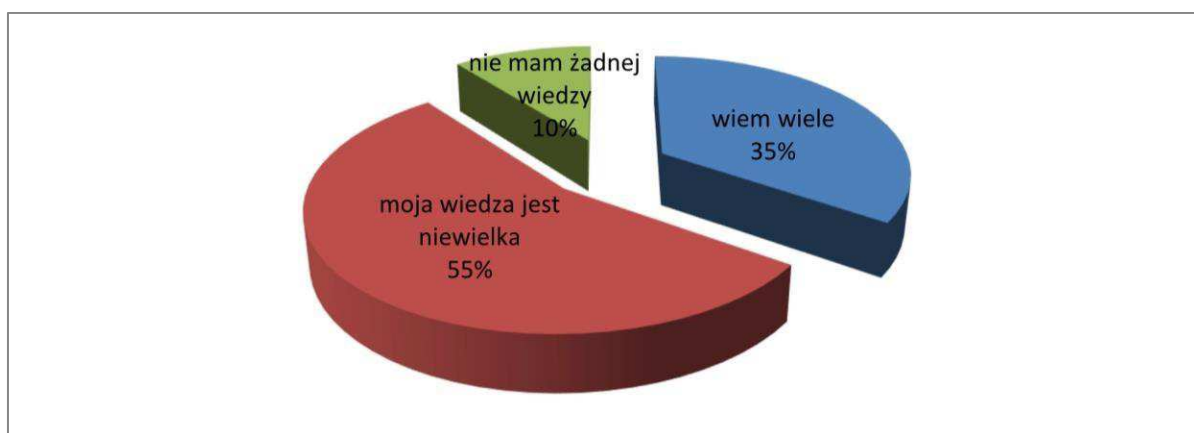

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

36 osób (34,62%) uważa, że wie wiele na temat narkotyków, więcej, bo 57 osób (54,81%) uznaje swoją wiedzę za niewielką, a 11 osób (10,58%) nie ma na ten temat żadnej wiedzy. Najczęściej badani wiedzę o narkotykach czerpią z mediów – 68 osób (65,38%), z fachowej literatury – 43 osoby (41,35%), od znajomych – 38 osób (36,54%), od specjalistów - 18 osób (17,31%).

(W powyższym pytaniu ankietowani niekiedy zaznaczali więcej niż jedną odpowiedź.)

Wykres 10: Poziom wiedzy dorosłych na temat narkotyków (dane w procentach)

Źródło: Badania ankietowe CKU - Ostrowiec Św.

Na pytania dotyczące najistotniejszych problemów występujących w środowisku lokalnym respondenci wskazywali w pierwszej kolejności na bezrobocie i zubożenie społeczeństwa, następnie na kryzys rodziny, alkoholizm, narkomanię, wzrost przestępczości, kryzys norm moralnych, problemy mieszkaniowe, zanieczyszczenie środowiska, HIV/AIDS.

Od 2015 roku w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski realizowane jest zadanie finansowane ze środków budżetu gminy w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015-2017 pn. „**Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin**”. Jak wynika z danych statystycznych z roku na rok rośnie liczba osób, które potrzebują informacji i wsparcia w radzeniu sobie z nadużywaniem czy też uzależnieniem od różnych substancji psychoaktywnych.

Tabela nr 4. Liczna osób, korzystających z pomocy w punkcie konsultacyjnym

Rodzaj udzielanej pomocy	Liczna osób, którym została udzielona pomoc					
	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.*
Poradnictwo terapeutyczne	60	86	74	61	66	37
Poradnictwo psychologiczne	-	47	29	22	18	13
Poradnictwo prawne	-	-	-	22	25	-

*stan na 31.08.2020 r.

WNIOSKI

1. Mimo zdawałoby się wielu działań skoncentrowanych na profilaktyce uzależnień od narkotyków i nikotyny, które są prowadzone na terenie gminy, wiedza na temat tych używek i nałogów wymaga systematycznego pogłębiania. Najczęściej jest pozyskiwana z mediów. Najrzadszy kontakt w tym zakresie respondenci – zarówno młodzież szkolna, jak i dorośli – mają ze specjalistami. Stąd konieczna jest aktywizacja fachowców z tego zakresu i bardziej specjalistyczne przygotowanie kadr, w których kompetencjach leży profilaktyka uzależnień od nikotyny i narkotyków.
2. Niepokojące jest to, że wiele osób nie dostrzega negatywnych skutków używek. Do tego brak odpowiedzi na niektóre pytania, zwłaszcza dotyczące zażywania narkotyków wśród uczniów, nasuwa przypuszczenie, że nie jest to temat, o którym są w stanie otwarcie mówić. Zastanawiający jest fakt, że z jednej strony wyniki badań wskazują na małą skalę używania narkotyków, z drugiej dane statystyczne z prowadzonego punktu konsultacyjnego wskazują na ciągle duże zapotrzebowanie na pomoc i wsparcie w tym zakresie.
3. Młodzi ludzie sięgają po używki głównie z chęci rozładowania napięć i z nudów, także dla towarzystwa, dlatego należy roztropnie kreować ofertę edukacyjną i pozalekcyjną dla młodzieży. Jednocześnie koncentrować się na budowaniu prawidłowej samooceny, zwłaszcza dojrzewających nastolatków.
4. Należałoby skoncentrować się w większej mierze na objęciu pomocą całych rodzin i zwiększaniu świadomości rodziców na temat problemów ich dzieci, używek i uzależnień. Wielu badanych przyznało bowiem, że ich rodzice albo nie wiedzą o tych problemach, albo są wobec nich nieporadni.
5. Dorośli mieszkańcy dostrzegają wiele problemów w lokalnym środowisku i traktują je w kategorii bardzo poważnych i poważnych.
6. Wyniki tegorocznego badania są zbliżone do poprzedniego z roku 2017, co nasuwa przypuszczenie, że niezależnie od działań podejmowanych na rzecz profilaktyki uzależnień w związku z występowaniem także innych czynników wpływających na skłonność do nałogów czy chociażby eksperymentowania z używkami, problem uzależnień będzie obecny w społeczeństwie.

CZĘŚĆ II CELE PROGRAMU

Nadrzędnym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 -2023 jest ograniczenie używania narkotyków oraz nowych substancji psychoaktywnych - NSP (tzw. dopalaczy) i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

Cele szczegółowe:

1. Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zagrożeń i problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz możliwości zapobiegania zjawisku uzależnienia.
2. Podnoszenie wiedzy i umiejętności osób zajmujących się przeciwdziałaniu uzależnieniom.
3. Wspieranie rozwoju i wdrażania programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii.

4. Wspieranie programów leczenia, rehabilitacji, redukcji szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna.
5. Rozwijanie monitorowania zjawiska używania narkotyków i narkomanii na poziomie lokalnym.

CZEŚĆ III

ZADANIA I SPOSOBY ICH REALIZACJI

1. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP poprzez:

- a) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia;
- b) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie.

2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym:

- a) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej;
- b) szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych;
- c) prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST;

3. Profilaktyka, w tym:

3.1. Profilaktyka uniwersalna:

- a) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji

psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;

b) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

3.2. Profilaktyka selektywna:

a) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby);

b) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny.

3.3. Profilaktyka wskazująca:

poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

4. Prowadzenie redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej poprzez zwiększanie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych:

a) wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, obejmujące m.in. działalność edukacyjną, wsparcie społeczne i socjalne;

b) rozwijanie dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP;

c) wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP;

d) zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia.

5. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, sytuacji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych, w tym:

- a) realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej (m.in. ESPAD, „Młodzież”), prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA;
- b) rozwój i konsolidacja monitoringów wojewódzkich oraz lokalnych.

CZĘŚĆ IV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 poz. 2277 z późn. zm.).
2. Szacunkowa wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań przewidzianych niniejszym Programem określa „Ramowy plan finansowania zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok” zwany dalej „Ramowym Planem”.
3. Ramowe plany finansowania zadań na lata 2022 i 2023 zostaną uchwalone w drodze odrębnych uchwał Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego zmieniających niniejszą uchwałę, po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok.
4. Zlecenie realizacji zadań określonych w Programie następuje w szczególności:
  - 1) wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie realizacji tych zadań – po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, lub
  - 2) po przeprowadzeniu konkursu ofert zgodnie z ustawą o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.), lub
  - 3) poprzez udzielenie zamówienia publicznego na wykonywanie usług lub dostaw.

CZĘŚĆ V REALIZATORZY PROGRAMU

1. Realizację Programu koordynuje Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.
2. Program jest realizowany przez Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego – Wydział Edukacji i Spraw Społecznych przy współdziałaniu organizacji pozarządowych, a także gminnych jednostek organizacyjnych oraz innych podmiotów, którym zlecono realizację zadań określonych w Programie nieodpłatnie lub odpłatnie – stosownie do postanowień zawartych w Ramowym Planie.

Załącznik nr 2 do uchwały Nr .....
Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
z dnia .....

**RAMOWY PLAN FINANSOWANIA ZADAŃ
OKREŚLONYCH W GMINNYM PROGRAMIE
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK**

Lp.	Rodzaj działania	Wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację działań
1.	Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP	45 000
2.	Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii	3 000
3.	Profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca	15 000
4.	Prowadzenie redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej poprzez zwiększanie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych	4 000
5.	Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych	3 000
RAZEM		70 000

UZASADNIENIE

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Aktem, na podstawie którego prowadzi się realizację wskazanych działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii, jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powoływaną przez Prezydenta Miasta w drodze zarządzenia.

Realizacja zadań wymienionych w Programie może odbywać się w szczególności poprzez otwarte konkursy ofert lub udzielanie zamówień publicznych, a środki finansowe na ich realizację pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości przeznaczony jest na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Działania przedstawione w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii mają przede wszystkim charakter profilaktyczny i są adresowane zwłaszcza do dzieci i młodzieży. Mają również na celu pomoc osobom używającym narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dniu 19 listopada 2020 r.